

Neuropsykiatrinen valmentaja -koulutuksen tarpeellisuus ja toimivuus

KASLOH4B
Kasvatustieteiden tiedekunta
Tampereen yliopisto
Luokanopettajakoulutus
Julia Hirvelä 424974
Sanna Sainio 99418

Sisällysluettelo

1 Johdanto	2
2 Tavoitteet	3
2.1 Projektin tavoitteet	3
2.2 Ammatilliset tavoitteet	3
3 Teorettinen viitekehys	4
3.1 Projektityöskentely käsitteenä	4
3.2 Osaamisen kehittämisspalvelu Osake	4
3.3 Neuropsykiatrinen valmentaja-koulutus	5
3.4 Neuropsykiatriset oireyhtymät	8
3.4.1 Tyypillisiä tunnusmerkkejä	8
3.4.2 Opettajan selviytymiskeinot	10
4 Projektin toteuttaminen ja eteneminen	11
4.1 Projektin suunnittelu	11
4.2 Aineiston kerääminen	11
4.2.1 Eettisyyden huomioiminen	12
4.3 Aineiston analyysi	14
5 Kertyneet kokemukset ja tulokset	15
5.1 Aineistosta esille nousevat tulokset	15
5.1.1 Osallistujien taustatiedot	15
5.1.2 Koulutukseen hakeudutaan kehittämään omaa osaamista	15
5.1.3 Koulutuksessa on paljon hyvää, mutta myös kehitettävää	17
5.1.4 Osallistujat ovat sisäistäneet koulutuksen tavoitteet	19
5.1.5 Osallistujat tietävät, miten kehittää osaamistaan koulutuksen lisäksi	21
5.2 Omat kokemuksemme projektista	22
5.3 Projektin eteneminen ja aikataulu	23

Lähteet

Liitteet

1 Johdanto

Työelämä on kierteessä, jossa vauhti kiihtyy jatkuvasti. Vaatimukset nousevat ja ihmisten tulisi osata enemmän ja enemmän yhä lyhyemmässä ajassa ja se on nykyään enemmänkin sääntö kuin poikkeus. (Katainen, Lipponen & Litovaara 2003, 22.) Onko tämä selitys sille, että vapaaehtoisiiin lisäkoulutuksiin hakeutuu satoja ihmisiä? Mihin tarpeisiin lisäkoulutuksilla vastataan? Mahdollisuus oman työn hallintaan on heikentynyt mahdottomalta tuntuvan työtahdin takia heikentäen samalla luovaa ajatteluamme, johon tarvittaisiin nimenomaan rauhallista ja luotettavaa ilmapiiriä. (Katainen, Lipponen & Litovaara 2003, 25.)

Sekä henkilökohtaiset että yhteisöjenkin arvot kehittyvät ajan mittaan (Katainen, Lipponen & Litovaara 2003, 127). Tällä hetkellä yhteiskunnassamme vallitsee arvomaailma, joka korostaa ja pitää tärkeänä tehokkuutta, kiireisyyttä ja moniosaamista. Toteutamme yhteistyössä Tampereen seudun osaamisen kehittämispalvelu Osakkeen kanssa pienoistutkimuksen, jossa kartoitamme Neuropsykiatrinen valmentaja –koulutukseen hakeutumisen syitä sekä koulutuksen toimivuutta. Lähtökohtana on selvittää syitä koulutukseen hakeutumiselle sekä mitä ongelmia koulutukseen osallistujat yrittävät sen avulla ratkaista. Koulutuksessa painotetaan voimavara- ja ratkaisukeskeisyyttä erilaisuuden kohtaamisessa.

“Pienessä terhossa on jo suuri tammi. Kun se vaan saa oikeanlaista tukea, ravintoa ja valoa, se itse kasvaa tammeksi.” (Huotari & Tamski 2013)

Ylläolevaan lainaukseen tiivistyy Neuropsykiatrinen valmentaja –koulutuksen yksi ydinajatuksista, jonka mukaan jokaisella kasvatus- ja opetusalan ammattilaisella on valmiudet kohdata erilaisuutta, mutta ne täytyy vain löytää.

2 Tavoitteet

2.1 Projektin tavoitteet

- Yhteistyön tekeminen Osakkeen kanssa
- Tuottaa Osakkeelle hyödyllistä tietoa Nepsy-koulutuksen toimivuudesta ja tarpeesta
- Tutkiva ote vaihtoehtoisessa koulutusyhteisössä
- Etsiä pedagogisiin haasteisiin kasvatusyhteisöjen toimintaa uudistavia ratkaisuja

2.2 Ammatilliset tavoitteet

- Pedagogisen näkemyksen ja tutkivan otteen syventäminen
- Oman asiantuntijuuden ja kompetenssin kehittäminen projektityöskentelyn ja neuropsykiatristen häiriöiden aihepiirin alueilla
- Teorian ja käytännön yhdistäminen syventävässä projektissa
- Kokonaisen projektin suunnittelu ja toteuttaminen
- Oman toiminnan sovittaminen ja reagointi tilanteen vaatimalla tavalla

3 Teorettinen viitekehys

3.1 Projektityöskentely käsitteenä

Projektityöskentelyssä voidaan erottaa neljä erilaista vaihetta. Nämä vaiheet ovat projektin alkuvaihe, orientaatiovaihe, työskentelyvaihe ja päätösvaihe, joista jokaiseen kuuluu tietynlaista toimintaa. (Pehkonen 2001, 61.) Pehkonen (2001, 92) korostaa väitöskirjassaan projektityöskentelyyn liittyvää vastuullisuutta ja vastuun merkitystä projektityöskentelylle. Projektityöskentelyssä vastuuta jokaisella projektiin osallistuvalla henkilöllä ja vastuu on esillä projektityöskentelyn jokaisessa vaiheessa.

3.2 Osaamisen kehittämispalvelu Osake

Osake on Tampereen kaupunkiseudun opetusalan osaamisen kehittämispalvelu, joka on suunnattu Tampereen seudun opetus- ja kasvatustalouden henkilöstölle. Osake tarjoaa opetus- ja kasvatustalouden henkilöstölle tukea, tapahtumia ja erilaisia koulutuksia ammatillisen osaamisen kehittämiseen. Varhaiskasvatuksen ja yleissivistävän koulutuksen henkilöstön ammatillisen osaamisen edistäminen tukee sekä henkilön itsensä, että oppilaitoksen ja kaupunkiseudun kehittymistä. Osakkeen toiminnassa ovat mukana Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Tampere, Vesilahti ja Ylöjärvi sekä Akaa, Juupajoki, Hämeenkyrö, Ikaalinen, Kihniö, Mänttä-Vilppula, Punkalaidun, Pälkäne, Ruovesi, Sastamala, Urjala ja Valkeakoski. Toimintamallissa on mukana myös yksityisiä varhaiskasvatuksen ja opetuksen järjestäjiä ja niiden henkilöstöä seuraavilta tahoilta: Ahjola, Innowonni Oy, Ipanala Oy, Kalevan lukio, Kangasalan Englanninkielinen Leikkikoulu, Kikunoora Oy, Nokian seurakunta, Päiväkoti Kiekkari Oy, Svenska Samskolan i Tammerfors, Tampereen ja Nokian ev.lut seurakunnat, Tampereen kristillinen koulu, Tampereen steinerpäiväkoti, Pikkupursi Oy, Tampereen yhteiskoulun lukio, Pikku Tutkijan Päiväkodit ja Vekara-päiväkodit. (Osake 2016.)

Osakkeen toiminta pohjautuu paikalliseen opetuksen ja koulutuksen järjestäjän kehittämissuunnitelmaan eli KuntaKesuun. KuntaKesu on opetushallituksen laatima malli, joka

toimii kunnissa tapahtuvan strategisen suunnittelun tukena ja yhdistää kunnan omat kehittämistarpeet valtakunnallisiin kehittämislinjauksiin. (Opetushallitus; Osake 2016.)

Seutuverkoston yhteistyön avulla voidaan suunnata osaamisen kehittämistä vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin sekä hankkia toimintaan tarvittavaa rahoitusta. Kehittämistyön tavoitteena on henkilöstön osaamisen kehittämisen ohella varmistaa, että Tampereen seudun koulutuksen järjestäjien työ- ja oppimisympäristöt vastaavat tämän päivän vaatimuksiin ja ovat kilpailukykyisiä. Näin voidaan varmistaa seutukunnan oppilaille tasa-arvoiset mahdollisuudet kehittää omia elinikäisen oppimisen taitojaan monipuolisessa oppimisympäristössä (Osake 2016.)

Osakkeen pääasiallisena tavoitteena on osaamisen kehittäminen. Osaamisen kehittäminen yhdessä edistää työn laatua ja seudullista verkostoitumista sekä lisää myös valinnan mahdollisuuksia. Osake järjestää opetus- ja kasvatustieteiden henkilöstölle pedagogisia koulutuksia, joiden teemat nousevat kansallisesta opetussuunnitelmasta ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteista. Osaamisen kehittämiseen liittyy myös osaamisen kehittämisen kehittäminen, sillä palvelujen laatua ja menetelmiä voidaan jatkuvasti kehittää toimivammiksi. Osake on järjestänyt esimerkiksi Tampereella vuosittain Treduka-koulutustapahtuman, joka tarjoaa Tampereen kaupunkiseudun perusopetuksen ammattihenkilöstölle mahdollisuuksia keskustella uuden opetussuunnitelman teemoista ja ajankohtaisista kysymyksistä koulumaailmassa. (Osake 2016.)

Keskeinen Osakkeen tavoite liittyy hyvinvoinnin vahvistamiseen ja edistämiseen osaamisen kehittämisen avulla, jolla pyritään tukemaan henkilöstön työn hallintaa ja etsimällä keinoja, joiden avulla työ ja sen vaatimukset voidaan sovittaa yhteen. Tarkoituksena on kehittää koko koulun yhteisiä toimintatapoja ja henkilöstön voimavaroja, mikä edistää koulun työhyvinvointia. Osake tukee myös johdon ja esimiesten ammatillisen osaamisen kehittymistä ja seudullista verkostoitumista. (Osake 2016.)

3.3 Neuropsykiatrinen valmentaja-koulutus

Neuropsykiatrinen valmentaja eli Nepsy-koulutus, on 20 opintopisteen laajuinen ja vuoden kestävä kasvatustieteiden ja opetusalan ammattilaisille suunnattu koulutus. Koulutus on tarkoitettu henkilöille, jotka kohtaavat työssään lapsia ja nuoria, joilla on neuropsykiatrisia erityisvaikeuk-

sia. Nepsy–koulutuksen tavoitteena on syventää kasvatus- ja opetusalan henkilöstön tietämystä neuropsykiatrisista vaikeuksista sekä oppia keinoja ohjata, tukea ja valmentaa lapsia ja nuoria, joilla ilmenee neuropsykiatrisia vaikeuksia. Koulutuksen suorittaminen antaa kasvatus- ja opetusalan ammattilaisille valmiuden toimia neuropsykiatrisina valmentajina. (Osake 2016; Huotari & Tamski 2013, 18.)

Neuropsykiatrinen valmentaja –koulutuksella on oma opetussuunnitelma, jossa on tarkemmin lueteltu koulutuksen opintojaksoihin sisällöt sekä yksityiskohtaisemmat tavoitteet. Koulutuksen tarkempina tavoitteina on muun muassa syventää opiskelijoiden osaamista neuropsykiatrisesta valmennuksesta ja siihen liittyvistä teemoista, keinoista ja menetelmistä sekä asiakaslähtöisen neuropsykiatrisen valmennusprosessin suunnittelusta ja toteutuksesta. Koulutuksen muut yksityiskohtaisemmat tavoitteet löytyvät koulutuksen opetussuunnitelmasta (ks. Tamski 2018).

Koulutukseen kuuluu yhteensä yhdeksän opintojaksoa: neuropsykiatrisen valmennuksen perusteet 1op, neuropsykiatriset vaikeudet, niiden hoito ja kuntoutus 1op, neuropsykiatrisen valmennuksen työskentelyorientaatiot 2op, valmennuksen toimintatapoja, menetelmiä ja keinoja 4op, eri ikäisten asiakkaiden ja perheen valmentaminen 4op, valmentajan rooli ja valmentajana toimiminen 1op, neuropsykiatrinen valmennusprosessi – harjoittelu 4op, valmennukseen liittyvä kirjallisuus 2op, ammatillinen kasvu 1op. Nämä eri laajuiset opintojaksot muodostavat yhdessä 20 opintopisteen kokonaisuuden. (Tamski 2018.)

Koulutuksen keskeiset sisällöt ja työskentelyorientaatiot liittyvät ratkaisu- ja voimavarakeskeisyyteen, narratiivisuuteen, ei-tietämiseen ja NLP:hen (Tamski 2018). Koulutuksen lähtökohtana toimii erityisesti omien voimavarojen ja vahvuuksien tiedostaminen, käyttöön ottaminen sekä kehittäminen. Valmennuksen teoreettisena kehyksenä toimii voimavara- ja ratkaisukeskeinen työote. (Osake 2016.) Ratkaisukeskeisen ajattelutavan mukaan pyritään saamaan edistysaskelia toivottua tilannetta kohti, mikä taas innostaa jatkamaan kohti tavoitetta. Tavoitteeseen on mahdollista päästä monilla eri tavoilla, sillä kaikki tapahtuvat asiat ovat yhteydessä ympäröivään maailmaan ja tilanteeseen. Lisäksi ratkaisukeskeisyyteen liittyy tulevaisuuteen, voimavaroihin sekä myönteisyyteen keskittyminen. Pyritään muuttamaan vaikeus tavoitteeksi sen sijaan, että mietittäisiin, mikä sen on aikoinaan aiheuttanut. Huomio suunnataan muutenkin onnistumisiin, omiin taitoihin sekä

piileviin kykyihin ja epäonnistuminen nähdään pikemminkin oppimiskokemuksena. (Katainen, Lipponen & Litovaara 2003, 14-15.)

Koulutukseen sisältyy itsenäistä opiskelua sekä 14 päivää kontaktiopetusta. (Osake 2016.) Olimme mukana koulutuspäivässä, jonka teemana oli pieni lapsi. Edellisellä kerralla koulutuksessa oltiin käsitelty neuropsykiatrisia erityispiirteitä vanhemmuuden ja perheen näkökulmista. Koulutuksessa käytettiin Tammenterhon tarinoita -työkirjaa ja oppikirjaa. Seuratessamme koulutuspäivää nousi esille, että koulutuspäivissä on ollut välillä mukana myös asiantuntijavierailijoita, jotka ovat käsitelleet eri teemoja koulutuksen aikana.

Koulutuspäivä, jossa olimme mukana, piti sisällään erilaisia keskusteluharjoituksia pienryhmissä, ryhmätehtäviä, itsenäistä työskentelyä (esimerkiksi verkostokartan tekeminen voimauttavana kokemuksena ja lopuksi sen purkaminen ryhmissä), erilaisten videoiden katsomista sekä erilaisten työvälineiden esittelyä (muun muassa Furmanin Muksuoppi, Baby Trail –oppimispeli), joita voi hyödyntää erityispiirteitä omaavien lasten kanssa niin valmennusprosessissa kuin kasvatus- ja opetustyössä. Erilaisia tehtäviä pohdittiin omakohtaisten kokemusten sekä osallistujien itse kohtaamien oppilaiden ja tilanteiden näkökulmista.

Neuropsykiatrinen valmentaja eli nepsy–koulutus, on 20 opintopisteen laajuinen ja vuoden kestävä kasvatus- ja opetusalan ammattilaisille suunnattu koulutus. Koulutus on tarkoitettu henkilöille, jotka kohtaavat työssään lapsia ja nuoria, joilla on neuropsykiatrisia erityisvaikeuksia. Nepsykoulutuksen tavoitteena on syventää kasvatus- ja opetusalan henkilöstön tietämystä neuropsykiatrisista vaikeuksista sekä oppia keinoja ohjata, tukea ja valmentaa lapsia ja nuoria, joilla ilmenee neuropsykiatrisia vaikeuksia. (Osake 2016.)

Koulutuksen lähtökohtana toimii erityisesti omien voimavarojen ja vahvuuksien tiedostaminen, käyttöön ottaminen sekä kehittäminen. Valmennuksen teoreettisena kehyksenä toimii voimavara- ja ratkaisukeskeinen työote. Koulutukseen sisältyy itsenäistä opiskelua sekä 14 päivää kontaktiopetusta. (Osake 2016.) Ratkaisukeskeisen ajattelutavan mukaan pyritään saamaan edistysaskelia toivottua tilannetta kohti, mikä taas innostaa jatkamaan kohti tavoitetta (Katainen, Lipponen & Litovaara 2003).

3.4 Neuropsykiatriset oireyhtymät

Lapsilla ja nuorilla ilmenevät neuropsykiatriset oireyhtymät ovat pääasiassa kehityksellisiä aivojen toimintaan liittyviä häiriöitä, joihin liittyy usein psykiatrisia ongelmia. Neuropsykologiset häiriöt voivat voimistaa psykiatrisia ongelmia tai vastaavasti psykiatriset ongelmat voivat pahentaa neuropsykologisia häiriöitä. (Mielenterveysseura.) Lähes 600 000 suomalaista, joilla on neuropsykiatrisia erityisvaikeuksia, jää ilman opiskelu- tai työpaikkaa, eikä heidän vahvuuksiaan hyödynnetä opiskelu- tai työmarkkinoilla, mikä on huolestuttavaa. Tämän vuoksi oikeanlainen tuki on tärkeää, jotta he voisivat olla tasavertaisia jäseniä yhteiskunnassa. (Huotari & Tamski 2013, 28.)

Seuraavaksi esittelemme neuropsykiatristen oireyhtymien diagnooseja ja niiden tunnusmerkkejä. On kuitenkin huomioitava, että diagnooseihin liittyvät kuvaukset ovat yleistyksiä, eivätkä yksiselitteisiä kaikilla yksilöillä, joilla diagnoosi on todettu (Huotari & Tamski 2013, 87).

3.4.1 Tyypillisiä tunnusmerkkejä

ADHD:n omaavalla henkilöllä on tarkkaavaisuuden vaikeuksia, jonka lisäksi saattaa esiintyä ylivilkkautta. ADD taas tarkoittaa samankaltaista oireyhtymää, mutta ilman ylivilkkautta. Nämä ovat synnynnäisiä ja periytyviä piirteitä, jotka eivät häviä iän myötä. (Huotari & Tamski 2013, 87.) Tyypillisiä oireita ovat keskittymisen, tarkkaavaisuuden ja paikallaan pysymisen vaikeudet, huolimattomuus, tehtävien unohtaminen, matala turhautumiskynnys sekä mahdollisesti tästä syntyvä korkea impulsiivisuus ja suuttumus (Huotari & Tamski 2013, 89). Näitä kaikkia oireita ei kuitenkaan ole kellään ja niiden taso ja esiintyvyys vaihtelevat yksilöstä sekä hänen elämäntilanteestaan riippuen. On mielenkiintoista huomata, että monella näistä oireista saattaa olla myös positiivinen etu, kun ne käännetään voimavaraksi, kuten impulsiivisuus tai kokeilunhaluus. Tarvitaan siis ohjausta arkeen ja sen jäsentämiseksi pienempiin osiin askel kerrallaan varmistuen, että asiat tulee hoidettua loppuun. (Huotari & Tamski 2013, 90.)

Aspergerin oireyhtymä (AS) kuuluu autismin kirjoon ja sen tyypillisiä oireita ovat sosiaalisen vuorovaikutuksen ongelmat, juuttuminen rutiineihin, kielen ja puheen kehityksen ongelmat, vaikeus ymmärtää muiden eleitä ja ilmeitä sekä mahdollinen motorinen kömpelyys. Tämän oireyhty-

män ilmenemiseksi tämän hetken tutkimuksen mukaan ajatellaan perinnöllisten tekijöiden vaikutusta, mutta syitä ei vielä täysin tiedetä. Aspergerin oireyhtymään liittyy myös suuri syventyminen omiin mielenkiinnon kohteisiin, jotka vievät lopulta paljon aikaa esimerkiksi arjelta ja ihmissuhteilta. Monilla onkin erityinen lahjakkuus jollakin alueella. Ohjausta tarvitaan tilannesidonnaisella ja sopivalla tavalla toimimiseen ja reagoimiseen eri tilanteissa. (Huotari & Tamski 2013, 91-92.)

Autismi synnyttää erilaisia esteitä toimintaan, kuten poikkeavaa kommunikointia ja siihen liittyvää yksilöllistä merkitysten ymmärtämistä. Käyttäytymisessä huomataan poikkeavuutta sosiaalisessa vuorovaikutuksessa, ärsykeisiin reagoimisessa ja käytöksen rajoitteisuudessa. Autismiin sisältyy autistinen oireyhtymä, Aspergerin oireyhtymä, Rettin oireyhtymä, laaja-alainen kehityshäiriö ja disintegratiivinen kehityshäiriö. Jotkut autismin omaavat henkilöt saattavat olla hyvinkin lahjakkaita, mutta eivät pysty osoittamaan sitä vuorovaikutuksen pulmien takia. (Huotari & Tamski 2013, 92-93.) Autistiselle henkilölle annetaan ohjausta visuaalisten kuvien ja toimintaohjeiden kautta käyttäen selkeää kieltä. Ylimääräiset ärsykkeet on syytä poistaa ja pyrkiä lyhyisiin, selkeisiin ohjeisiin. (Huotari & Tamski 2013, 94.)

Kielellinen erityisvaikeus eli dysfasia näyttäytyy puheen tuottamisen ja/tai sen ymmärtämisen vaikeutena. Sen voi huomata viivästyneestä puheen ja kielen kehityksestä, sanaston suppeudesta, keskustelemisen vaikeudesta sekä kouluiän luku- ja kirjoitustaidon haasteista. Siirtymät paikasta ja asiasta toiseen ovat vaikeita ja vaativat rinnalleen tukikuvia ja -viittomia sekä ennakoitua arkirutiineissa. (Huotari & Tamski 2013, 95—96.)

Touretten oireyhtymään (TS) liittyvät toistuvat ja tahdottomat liikkeet sekä äännähdykset, jotka saattavat sisältää esimerkiksi kiro sanoja. Purkaukset näyttäytyvät muun muassa silmän räpytelynä, rykimisenä tai käden liikutteluna, eikä näillä itsessään ole mitään tarkoitusta. Ohjauksessa on tärkeää ymmärtää purkausten pakonomaisuus ja se, että niitä pystyy pidättelemään vain tietyn aikaa. Tahdottomia liikkeitään suorittavan voi ohjata myös muuhun paikkaan, jossa hän ei aiheuta esimerkiksi tarpeetonta huomiota niillä. Uudet sosiaaliset tilanteet uusien ihmisten lisäksi lisäävät sekä jännittyneisyyttä että ahdistusta ja näin ollen myös pakko-oireiden ilmenevyyttä. (Huotari & Tamski 2013, 96—97.)

3.4.2 Opettajan selviytymiskeinot

- Edistystä tapahtuu vähitellen. On tärkeää kiinnittää huomiota pieniinkin edistysaskeliin sekä kannustaa etenemään.
- Toisten ihmisten ajattelutavan sekä maailmankuvan arvostaminen sekä kuunteleminen.
- Myönteinen, luova ja leikillinen asenne sekä huumorin käyttö
- Epäonnistumisetkin ovat oppimiskokemuksia. (Katainen, Lipponen & Litovaara 2003, 15.)

4 Projektin toteuttaminen ja eteneminen

4.1 Projektin suunnittelu

Aloitimme projektin suunnittelun pohtimalla, mitä haluaisimme kurssin myötä oppia ja millä osa-alueilla haluaisimme kehittää omaa osaamistamme. Teimme ajatuskarttoja ja pohdimme erilaisia ideoita ja vaihtoehtoja, miten voisimme toteuttaa syventävän projektin. Lähdimme ideoimaan projektia kurssin tavoitteiden kautta ja keskustelimme siitä, millainen painotus projektissamme olisi. Päädyimme tutkivaan painotukseen ja meitä alkoi kiinnostaa yhteistyön tekeminen laajemman tahon kanssa. Otimme tämän jälkeen yhteyttä osaamisen kehittämisspalvelu Osakkeen koordinaattoriin ja kysyimme, voisimmeko mahdollisesti tehdä projektimme heille. Tapasimme koordinaattori Marko Lahtisen 24.10., jolloin kanssa aloimme ideoimaan projektia. Hän esitteli meille useamman käynnissä olevan tai alkavan laajemman projektin, joista saimme valita meitä eniten kiinnostavan vaihtoehdon. Kiinnostuimme Neuropsykiatrinen valmentaja –koulutukseen liittyvästä ehdotuksesta, johon liittyen projektimme aiheeksi muodostui kartoituksen tekeminen liittyen Neuropsykiatrinen valmentaja–koulutukseen osallistumisesta. Lopulta projektimme keskeiseksi ajatukseksi muodostui selvittää, miksi kasvatus- ja opetusalan ammattilaiset ovat hakeutuneet Nepsy-koulutukseen, mitä pulmia he yrittävät sen avulla ratkaista ja toimiiko koulutus väli-teenä näiden pulmien ratkaisuun. Näihin kysymyksiin lähdimme etsimään vastausta suunnittelemalla kirjallisen kyselyn, jonka analysoimme laadullisen sisällönanalyysin keinoin.

Käsitlemme seuraavaksi Neuropsykiatrinen valmentaja–koulutusta, jonka jälkeen kerromme tarkemmin aineiston keräämisestä, kuvaamme aineiston analyysia ja esittelemme tulokset.

4.2 Aineiston kerääminen

Osallistuimme yhteen kokonaiseen koulutuspäivään, jonka lopuksi keräsimme aineiston koulutukseen osallistuneilta kasvatus- ja opetusalan ammattilaisilta. Teimme kyselylomakkeen valmiiksi hyvissä ajoin ennen kuin osallistuimme koulutuspäivään. Saimme koulutuksen opetussuunnitelmaan, tavoitteisiin ja sisältöön tutustuessamme mielestämme tarpeeksi tietoa siitä, mitä koulutus pitää sisällään ja näin ollen mitä voisimme osallistujilta kysyä. Keskustelimme asiasta myös Osak-

keen koordinaattori Marko Lahtisen kanssa ja lähetimme kysymykset lisäksi kurssin ohjaavalle yliopistonlehtorille Anne Jyrkiäiselle ja nepsy-koulutuksen järjestäjälle Eeva-Liisa Tamskille, joilta kaikilta saimme hyviä ehdotuksia ja huomioita kysymyksenasettelua varten.

Ennen aineiston keruuta pyrimme luomaan kysymykset mahdollisimman yksiselitteisiksi. Kävimme kysymykset läpi ennen kyselylomakkeiden jakamista koulutuksen osallistujille. Samalla osallistujille kerrottiin, että aineisto käsitellään anonyymisti ja hävitetään asianmukaisesti aineiston analyysin jälkeen. Kerroimme myös, että vastaaminen on täysin vapaaehtoista. Kävimme läpi myös, miksi teemme tutkimuksen, mihin kurssiin se liittyy, mihin saatuja tuloksia käytetään ja missä ne esitetään.

Pohdimme koulutuspäivän jälkeen muutamia tekijöitä, jotka ovat saattaneet vaikuttaa saamiimme vastauksiin. Keräsimme aineiston koko koulutuksen loppupuolella, sillä jäljellä oli vielä muutamia koulutuspäiviä. Toteutimme kyselyn koulutuspäivän päätteeksi, sillä halusimme tehdä itsemme tutuiksi osallistujille ennen kyselyn toteuttamista. Vastaukset olisivat voineet olla erilaisia, jos olisimme teettäneet kyselyn heti koulutuspäivän alkuun. Nyt vastauksissa saattoivat ehkä painottua juuri tämän koulutuspäivän sisällöt ja tehdyt tehtävät. Vastaukset olisivat voineet olla erilaisia myös silloin, jos olisimme keränneet aineiston koko koulutuksen päätteeksi. Toisaalta kyselyn toteuttaminen koulutuspäivän lopuksi oli luontevaa, sillä koulutukseen osallistuneilta on aiemminkin kerätty palautetta koulutuksen päätteeksi. Kysyimme kyselyn ajankohdasta myös koulutuksen vetäjältä Eeva-Liisalta, joka koki kyselyn ajankohdan luontevaksi koulutuspäivän lopuksi. Saamamme vastaukset olisivat voineet olleet erilaisia myös silloin, jos olisimme toteuttaneet aineiston keräämisen esimerkiksi haastatteleamalla osallistujia. Lomakeluontoisuuden takia emme tutkijoina saaneet kuulla esimerkiksi vastaajien äänenpainoja, vaihdettuja sanavalintoja tai huomata pitkää mietintäaikaa jonkin kysymyksen kohdalla.

4.2.1 Eettisyyden huomioiminen

Tutkimuseettisen neuvottelukunnan mukaan tieteellinen tutkimus voi olla eettisesti hyväksyttävää ja luotettavaa vain silloin, kun tutkimuksen teon aikana on noudatettu hyvän tieteellisen käytännön periaatteita. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta, käytämme tekstissä myöhemmin lyhennettä TENK.)

Kiinnitimme tämän tutkimuksen teon aikana erityistä huomiota tietosuojaan sekä kyselyyn vastanneiden anonymiteetin suojaamiseen, mitkä ovat tärkeitä hyvän tieteellisen käytännön lähtökohtia (TENK). Kerroimme osallistujille, että keräämämme kyselyaineisto hävitetään analyysin jälkeen ja sitä käytetään ainoastaan tutkimustarkoitukseen. Tärkeää on, että tuloksista ei pysty tunnistamaan kuntaa, yhteisöä tai yksittäistä henkilöä. Näitä asioita painotimme, kun kerroimme aineiston keräämisestä ja käsittelystä koulutukseen osallistujille. Koska koulutukseen osallistui kasvatusta- ja opetusalan ammattilaisia eri koulutustaustoista, käytimme käsitettä ”osallistujat” ammattinimikkeellä erittelemisen sijaan. Kyselyyn vastattiin anonymisesti, sillä ainoa taustakysymys oli työkokemus opetustyössä vuosina, jossa ohjeistimme vastaajia ympäröimään parhaiten soveltuvan vaihtoehdon. Vaihtoehtoja oli kolme: alle 5 vuotta, 6-10 vuotta tai yli 10 vuotta. Vastaajilta ei kysytty lomakkeessa koulutustaustaa tai muita taustakysymyksiä työkokemuksen lisäksi.

Pyrimme olemaan huolellisia ja tarkkoja tutkimuksen jokaisessa vaiheessa, mikä vastaa hyvän tieteellisen käytännön periaatteita. Olemme pyrkineet analysoimaan ja esittämään tutkimuksen tulokset selkeästi ja esittämään aineistosta esille nousseita vastauksia juuri niin kuin kyselyyn vastanneet ovat ne ilmaisseet. (TENK.)

Tutkimuseettinen neuvottelukunta painottaa tarvittavien tutkimuslupien hankintaa ennen tutkimuksen tekoa. Teimme tämän tutkimuksen osana kasvatustieteen maisteriopintoihin kuuluvaa syventävän projektin viiden opintopisteen kurssia (KASLOH4B), jonka suoritustapa oli hyvin vapaamuotoinen. Halusimme hyödyntää syventävän projektin kurssin laajentamaan omaa osaamistamme ja asiantuntijuuttamme sellaiselle alueelle, mikä jää luokanopettajan opinnoissa melko pintapuoliseksi. Kun ideoimme projektia, meitä alkoi kiinnostaa yhteistyö laajemman organisaation/tahon kanssa ja saimme idean ottaa yhteyttä Osakkeen koordinaattoriin, jonka kanssa lähdimme ideoimaan ja suunnittelemaan projektia. Solmimme kirjallisen yhteistyösopimuksen, johon kirjattiin projektimme suoritusajankohdat ja -paikka sekä sisällöt ja tavoitteet. Tämän sopimus allekirjoitettiin sekä Osakkeen että yliopiston puolesta. Saimme lisäksi suostumuksen koulutukseen osallistuneilta, sillä kyselyyn vastaaminen perustui vapaaehtoisuuteen. Koulutukseen osallistuneet tiesivät etukäteen tulostamme koulutuspäivään sekä aineiston keräämisestä. Olemme myös projektin jokaisessa vaiheessa saaneet ohjausta ja tukea kurssimme opettajalta, Osakkeen koordinaattorilta ja nepsy-koulutuksen vetäjältä.

4.3 Aineiston analyysi

Aloitimme aineiston sisällönanalyysin tapaan lukemalla ensin kaikki kyselylomakkeet läpi. Tämän jälkeen värikoodasimme samankaltaiset maininnat ja huomiot erivärisillä paperilapuilla sekä värikynillä. Kävimme aineiston läpi kysymys kerrallaan siinä järjestyksessä, missä ne esiintyvät kyselylomakkeessa. Laskimme mainintojen lukumääriä ja loimme niitä kuvaavat yläotsikot jokaiseen kysymykseen. Kirjoitimme analyysin aikana ylös suoria lainauksia sekä muita mainintoja kysymys kerrallaan. Tarkastelimme aineistoa yksityiskohtaisemmin ja loimme aineistoa kuvaavia kuvioita sekä taulukon havainnollistamaan tuloksia, jotka esittelemme seuraavassa luvussa.

5 Kertyneet kokemukset ja tulokset

5.1 Aineistosta esille nousevat tulokset

Seuraavissa alaluvuissa esittelemme aineistosta johdetut tulokset. Käsittelemme tulokset kysymys kerrallaan samassa järjestyksessä kuin lomakkeessa. Lähdemme liikkeelle osallistujien taustatiedoista, jonka jälkeen siirrymme syvemmin aiheeseen.

5.1.1 Osallistujien taustatiedot

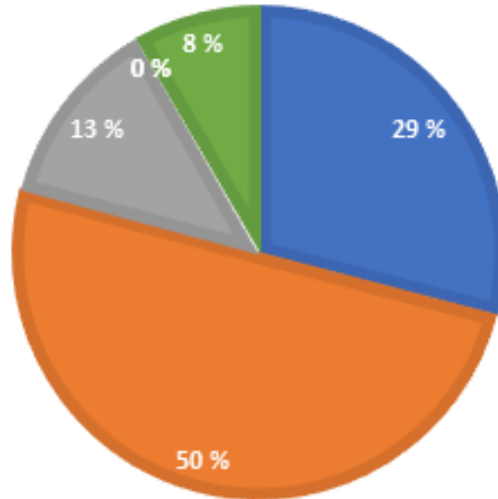
Taustatietokysymyksenä selvitimme koulutukseen osallistuvien työkokemuksen määrää vuosina. Suurimmalla osalla heistä oli yli 10 vuotta työkokemusta, muutamalla 0-5 vuotta ja muutamalla 6-10 vuotta. Kaikki 24 kyselyyn vastannutta ovat kasvatus- ja opetusalan ammattilaisia.

5.1.2 Koulutukseen hakeudutaan kehittämään omaa osaamista

Aineistosta kävi ilmi, että suurin osa hakeutui koulutukseen omasta halusta oppia lisää ja saada työkaluja omaan työhön nepsy-oppilaiden kanssa. Lisäksi syitä koulutukseen hakeutumiselle olivat muun muassa ammatillinen kiinnostus, oman asiantuntijuuden syventämisen tarkoitus sekä halu saada lisää tietoa ja konkreettisia esimerkkejä kasvatus- ja opetustyöhön. Osa koulutukseen osallistuneista ilmaisi epävarmuutta omiin taitoihinsa liittyen, mikä sai heidät hakeutumaan koulutukseen. Viiden osallistujan kohdalla tilanteena oli muu kuin oma motivaatio, kuten opetuspäällikön tai rehtorin ehdotus osallistua koulutukseen.

3. MITEN KOULUTUS ON TÄHÄN MENNESSÄ VASTANNUT KUVAILEMAASI TILANTEeseen?

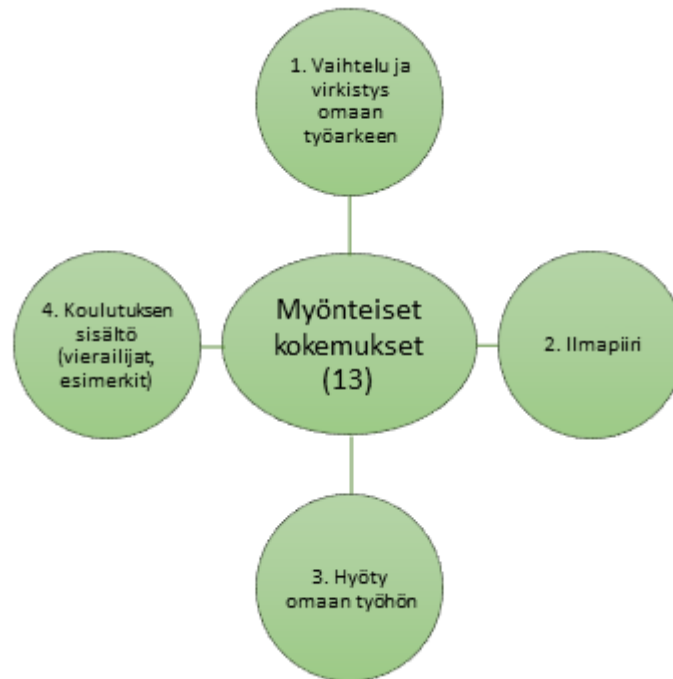
■ Erittäin hyvin ■ Melko hyvin ■ Ei hyvin eikä huonosti ■ Huonosti ■ Erittäin huonosti ■ Epäselvä vastaus

Kuvio 1. Ympyräkaavio koulutuksen vastaavuudesta osallistujan kuvailemaan tilanteeseen prosentteina.

Ympyrädiagrammista (kuvio 1) käy ilmi, että vastaukset ovat pääosin hyvin positiivisia. Yhteensä 19 osallistujaa koki koulutuksen vastanneen heidän kuvailemaansa tilanteeseen erittäin hyvin tai melko hyvin. Neutraaleja vastauksia oli kolme, josta voimme päätellä, että koulutus ei ole joko antanut heille mitään uutta tai vastaaja ei ole osannut arvioida koulutuksen vastaavuutta tilanteeseensa. Lisäksi kaksi vastausta oli epäselviä, jolloin vastaaja ei ollut ympyröinyt mitään, mutta oli sanallisesti avannut asiaa myöhemmin. Kenenkään mielestä koulutus ei vastannut heidän kuvailemaansa tilanteeseen huonosti tai erittäin huonosti, josta voimme päätellä, että koulutus on tarjonnut heille uusia tietoja ja taitoja neuropsykiatrisesta valmennuksesta ja sen soveltamisesta kasvat- ja opetustyöhön.

5.1.3 Koulutuksessa on paljon hyvää, mutta myös kehitettävää

Kuvio 2. Myönteiset kokemukset koulutuksesta osallistujien mukaan.

Yhteensä 13 osallistujaa täydensi vastaustaan positiivilla asioilla omasta kehityksestään tai koulutuksesta. Jaottelimme kaikki vastaukset yläotsikoiksi niiden samankaltaisuuden sekä toistuvien mainintojen mukaan. Yläotsikoita muodostui neljä, jotka nimesimme seuraavasti: vaihtelu ja virkistys omaan työarkeen, ilmapiiri, hyöty omaan työhön sekä koulutuksen sisältö. Liitimme jokaiseen yläotsikkoon muutamia niitä kuvaavia lainauksia aineistosta.

1. Vaihtelu ja virkistys omaan työarkeen

“Tuonut vaihtelua työarkeen, virkistänyt (uusia kollega-tuttavuuksia, ajatusten vaihtoa, kirjavinkkejä...)”

2. Ilmapiiri

“-- aina on ollut kiva tulla ja innostun.”

3. Hyöty omaan työhön

Osallistajat ovat kokeneet, että koulutus on täydentänyt omaa ammattitaitoa ja työotetta, ammatti-identiteettiä.

“Koulutus on vahvistanut ja tuonut esille omia taitojani, joita voin hyödyntää työssä nepsy-lasten kanssa.”

“Olen saanut “valmentajan silmälasit”.

4. Koulutuksen sisältö (vierailijat, esimerkit)

“Koulutus on selkeästi prosessi, joka vahvistaa “nepsy-valmentajan” roolia kerta kerralta.”

“Koulutus on antanut nimiä ja struktuurin valmennusprosessille sekä käsitteille, joilla pystyy jäsentämään tilanteita ja avun tarvetta.”

Kuvio 3. Kritiikkiä ja kehitettävää koulutukseen liittyen.

Yhteensä seitsemän osallistujaa esitti kritiikkiä sekä parannusehdotuksia koulutukseen liittyen. Jaottelimme taas samankaltaiset vastaukset sekä maininnat yläotsikoiksi, joita muodostui viisi: asioiden tuttuus jo ennalta, liikaa toistoa, valmentajana toimimisen epäselvyys, opetuksen toteuttaminen sekä sisältöjen suhteuttaminen omaan työhön.

1. Asioiden tuttuus jo ennalta
2. Liikaa toistoa
3. Valmentajana toimimisen epäselvyys

“Olisin toivonut vahvempaa sisältöä nimenomaan valmentajana toimimiseen - - työ valmentajana on vielä hämärän peitossa.”

4. Opetuksen toteuttaminen

“Haastavaa saada kiinni mitä käsitellään ja miksi.”

“Paljon ryhmätöitä/rupattelua.”

“- - Liikaa istumista (huonot tuolit). Enemmän ryhmätöitä”

Lisäksi kuulumme koulutuspäivän aikana yleistä keskustelua huonosta ilmasta, tilan kuumuudesta ja tunkkaisuudesta sekä pöytien puutteesta.

5. Sisältöjen suhteuttaminen omaan työhön

“Olemme kasvatus- ja opetusasiantuntijoita. Aikuisten valmentamisen asiat (esim. Alkoholiongelmat) oli minulle turhia. Aika on rajallinen, siksi kohdeyhteisö oleellinen.”

“Mitään mullistavaa uutta koulutus ei ole tuonut”

“Ryhmästä suuri enemmistö on erityisopettajia, joten perustiedot neuropsykiatrian haasteista ja taustoista on jo tentitty yliopistossa.”

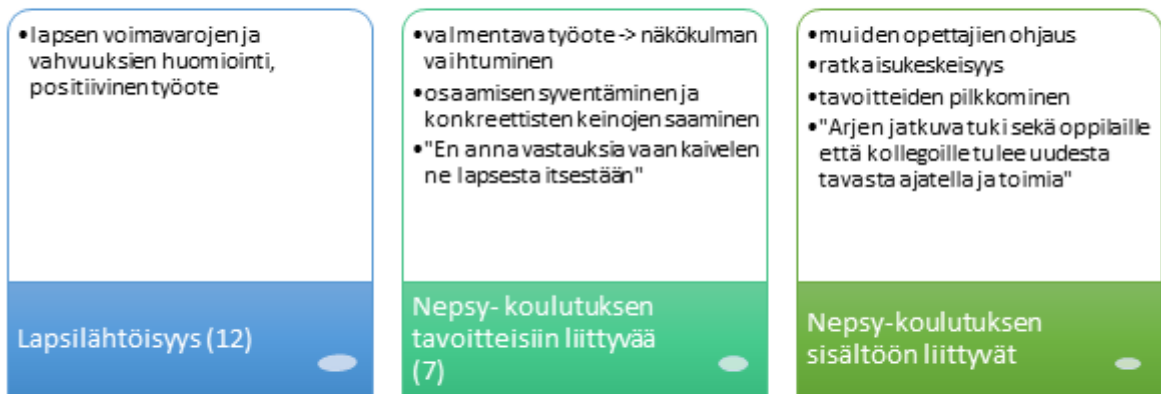
“Paljon on tuttuja asioita ollut jo ennestään --”

Toisaalta kertaaminen koettiin myös hyvänä asiana joissain vastauksissa.

“Suurin osa asioista on ollut työn näkökulmasta tuttuja ja päivittäin käytössä.”

5.1.4 Osallistajat ovat sisäistäneet koulutuksen tavoitteet

Neljäs kysymyksemme liittyi siihen, miten koulutukseen osallistajat hyödyntävät koulutuksessa oivaltamaansa nepsy-oppilaita kohdatessaan. Yhteensä 12 osallistujaa mainitsi keinoikseen lapsen voimavarat ja vahvuudet, jolloin lapsilähtöisyys ja positiivinen ote korostuivat vastauksissa. Edellisten lisäksi 7 osallistujaa teki tärkeitä oivalluksia nepsy-koulutuksen opetussuunnitelman kannalta eli ovat selkeästi päässeet koulutuksen tavoitteisiin.

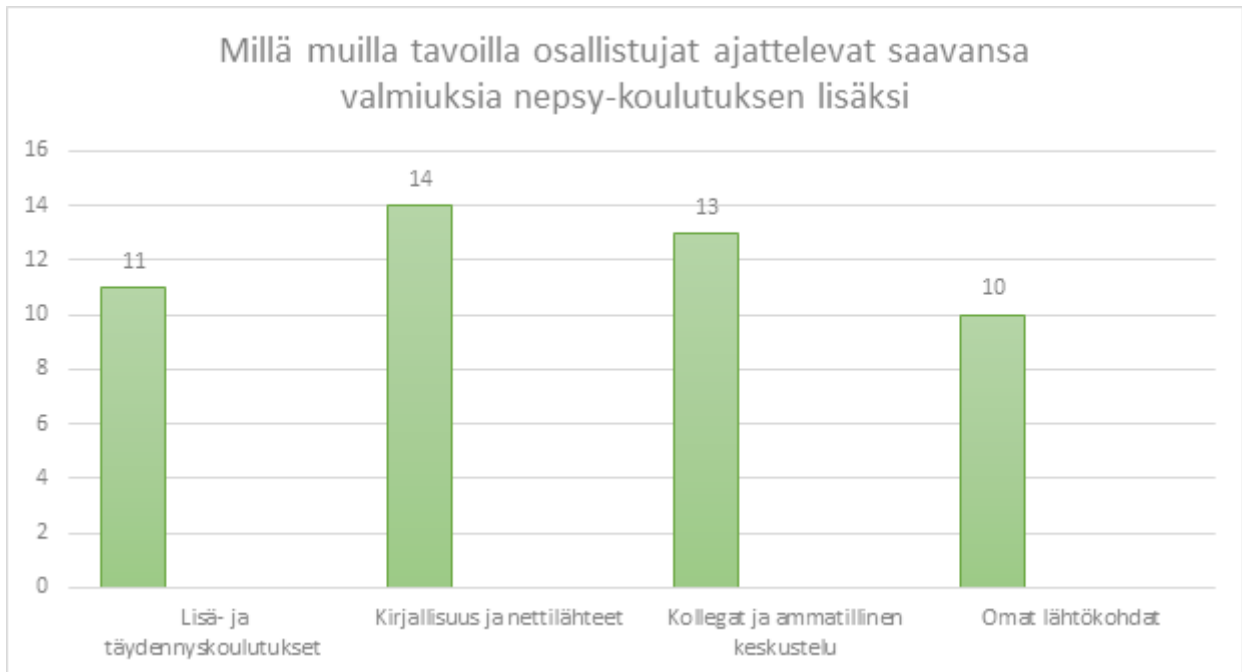
Kuvio 4. Osallistujien mainitsemia keinoja.

"Pedagoginen työote täydentyi valmentavalla työotteella soveltuvien osin"

"Aiemmat ajatukset vahvistui, sain niille "tutkittua tukea", konkreettisia keinoja"

"Näkökulman vaihdos opettajasta valmentajaksi"

5.1.5 Osallistujat tietävät, miten kehittää osaamistaan koulutuksen lisäksi

Taulukko 1. Muita tapoja saada lisätietoja nepsy-oppilaiden kohtaamisesta.

Alla osallistujien mainitsemia keinoja tarkemmin liittyen jokaiseen osa-alueeseen.

1. Lisä- ja täydennyskoulutukset aiheeseen liittyen (11 osallistujaa)

“Pikkukurssit ja lyhytkurssit”

“NLP-koulutus”

“Psykologian lisäopinnot”

“Nepsy-kirjon täsmäkoulutukset”

“Erityisopettajan koulutus”

“Autismikirjon asiantuntijuus –koulutus”

2. Kirjallisuus ja nettilähteet (14 osallistujaa)

3. Kollegat ja ammatillinen keskustelu (13 osallistujaa)

“Vertaistuki”

“Facebookin ryhmät”

“Työnohjaus”

“Keskustelut moniammatillisten tukiverkoston kanssa” (moniammatillisuus painottui vastauksissa paljon)

“Konsultoimalla eri asiantuntijoita” (Mainittiin esim. Tampereen Nepsy-osasto/PeNe)

“Vaihtamalla ajatuksia kollegoiden kanssa”

Verkostoituminen

4. Vastauksissa painotettiin myös omia lähtökohtia, alla esimerkkejä:

“Halu kokeilla ja oppia uutta”

“Palautteen saaminen”

“Tukihenkilönä toimiminen”

“Ajamalla” itseni tilanteisiin”

“Mielen avoimuus”

“Yritys ja erehdys”

“Oma persoonallisuus”

“Elämällä elämää, tekemällä työtä, oppimalla oppilaita 😊”

“Kantapään kautta jokapäiväisessä työssä”

“Tutustumalla erilaisiin oppijoihin - - ja toimintaympäristöihin”

5.2 Omat kokemuksemme projektista

Tavoitteinamme oli

- Pedagogisen näkemyksen ja tutkivan otteen syventäminen
- Oman asiantuntijuuden ja kompetenssin kehittäminen projektityöskentelyn ja neuropsykiatristen oireyhtymien aihepiirin alueilla
- Teorian ja käytännön yhdistäminen syventävässä projektissa
- Kokonaisen projektin suunnittelu ja toteuttaminen
- Oman toiminnan sovittaminen ja reagointi tilanteen vaatimalla tavalla

Koemme, että projektin tavoitteet ovat toteutuneet hyvin tai jopa paremmin kuin odotimme. Yllätyimme, miten paljon kehitimme projektin aikana omaa asiantuntijuuttamme ja kompetenssiamme erityisesti projektityöskentelyn ja neuropsykiatristen oireyhtymien alueilla. Uutena kokemuksena molemmille toimi kokonaisen projektin suunnittelu ja toteuttaminen yliopiston ulkopuolisen yhteistyötahon kanssa. Tämä tarkoitti käytännössä sitä, että saimme itse valita

yhteistyötahon ja ottaa tähän yhteyttä, esitellä ideamme ja olla päävastuussa projektin toteuttamisesta.

Lähdekirjallisuuden lukeminen ja koulutukseen osallistuminen ovat vieneet ajatusmaailmaamme yhä enemmän siihen, että asenne erilaisuutta kohtaan on myönteinen. Neuropsykiatrinen valmentaja –koulutus perustuu pitkälti asennemuutokseen siten, että kasvatus- ja koulutusyhteisöissä työskentelevät ihmiset suhtautuisivat erilaisuuteen myönteisesti ja oppisivat kääntämään haasteet vahvuuksiksi. Tämä on ratkaisu- ja voimavarakeskeisen ajattelutavan ydin, jonka mekin oivalsimme tämän projektin myötä. Lisäksi lähdekirjallisuudesta nousi meille tärkeitä asioita omaan ammattiin ja työssä jaksamiseen liittyen. Voimavarat käyttöön -kirjassa käsiteltiin muun muassa omien voimavarojen tunnistamista ja käyttämistä sekä stressin säätelyä, jotka ovat tärkeitä myös luokanopettajan työssä. Koulutuksen ilmapiiri mahdollistaa mielestämme johdannossa esitellyn rennon ja luottamuksellisen ilmapiirin, jossa oma ajattelu ja osaaminen voi kehittyä.

Tämä parityönä toteutettu projekti ja pienoistutkimus on mahdollistanut molemmille ammatillisen osaamisen kehittymistä, pedagogisia keskusteluja sekä näkökulmien vaihtoa. Lisäksi yhteinen ideointi ja yhdessä oivaltaminen ja oppiminen on ollut mielekästä ja antoisaa. Projekti oli kokonaisuudessaan todella onnistunut, mutta jos jotain tekisimme toisin, niin kyselylomakkeen kysymysten muotoilua olisi voinut mieltä vielä tarkemmin. Haimme ensimmäisellä kysymyksellä takaa tietynlaista konkreettista tilannetta, mutta vastaukset ohjautuivat nyt enemmän motivaation suuntaan.

5.3 Projektin eteneminen ja aikataulu

Projektin laajuus on 5 opintopistettä ja siihen käytettävä työmäärä on 135 tuntia. Käytännössä projektimme eteni seuraavasti:

- Projektin suunnittelu ja seminaarit 2 op
 - Suunnittelua, valmistelua ja toimintaan tutustumista 24 tuntia
 - Seminaareihin osallistumista 6 tuntia
 - Aihetta käsittelevään kirjallisuuteen perehtymistä 20 tuntia
 - Ohjaustapaamisia ja yhteydenpitoa 6 tuntia
- Projektin toteutus: havainnointi ja aineistonkeruu 3 op

- Lomakkeen luominen ja muokkaaminen 5 tuntia
- Nepsy-koulutukseen osallistuminen ja aineiston kerääminen 6 tuntia
- Aineiston analysointia 10 tuntia
- Raportin kirjoittamista ja seminaariesityksen tekemistä 55 tuntia

Lähteet

Huotari, A. & Tamski, E-L. 2013. Tammenterhon tarinoita – Kirja valmennuksesta. Mikkeli.

Katainen, A., Lipponen, K. & Litovaara, A. 2003. Voimavarat käyttöön. Gummerus. Jyväskylä.

Mielenterveysseura. Neuropsykiatriset häiriöt. Saatavilla: <https://www.mielenterveysseura.fi/fi/kehittamistoiminta/mielenterveysosaaminen/nuoren-mielen-ensiapu/neuropsykiatriset-haariot>. (Viitattu 19.11.2018)

Opetushallitus. KuntaKesu. Opetuksen ja koulutuksen järjestäjän kehittämissuunnitelma. Saatavilla: <https://www.oph.fi/kuntakesu>. (Viitattu 19.11.2018)

Osake 2016. Osakkeen toiminnan viitekehys. Saatavilla: <https://osake.eeventti.fi/osake/osakkeen-toiminnan-viitekehys>. (Viitattu 19.11.2018)

Osake 2016. Neuropsykiatrinen valmentaja–koulutus. Saatavilla: <https://osake.eeventti.fi/koulutukset/neuropsykiatrinen-valmentaja-koulutus-20-op-552>. (Viitattu 19.11.2018)

Pehkonen, L. 2001. Täydestä sydäimestä ja tarkoituksella. Projektityöskentelyn käsitteellistä viitekehystä jäljittämässä. Helsingin yliopisto, Kasvatustieteellinen tiedekunta, Kasvatustieteen laitos. Viitattu 19.11.2018.

Tamski, E-L. 2018. Neuropsykiatrinen valmentaja -koulutuksen opetussuunnitelma. Saatavilla: <http://static.beyondcreative.fi/1/eevent/materials/13/70f8c8b027a45d8bb3fd5cb645053f79.pdf>. (Viitattu 27.1.2019)

Tutkimuseettinen neuvottelukunta. Hyvä tieteellinen käytäntö. Saatavilla: <https://www.tenk.fi/fi/hyva-tieteellinen-kaytanto>. (Viitattu 27.1.2019)

Lomakkeessa on avoimia kysymyksiä sekä kohtia, joissa voit ympyröidä vastauksen. Avoimissa kysymyksissä voit jatkaa tarvittaessa vastausta paperin kääntöpuolelle. Numeroithan tällöin vastauksesi. Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti ja niitä käytetään ainoastaan tutkimustarkoitukseen. Vastaukset hävitetään analyysin jälkeen.

1. Työkokemus vuosina opetustyössä (ympyröi vastauksesi)

0 - 5

6 - 10

yli 10

2. Kerro tilanteesta, joka sai sinut hakeutumaan koulutukseen.

3. Miten koulutus on tähän mennessä vastannut kuvailemaasi tilanteeseen? (ympyröi)

1

2

3

4

5

erittäin
huonosti

huonosti

ei hyvin
eikä huonosti

melko
hyvin

erittäin
hyvin

Voit halutessasi täydentää vastaustasi tähän:

4. Kuinka ymmärrät ja autat erityispiirteen omaavaa lasta kehittämään kykyjään koulutuksen antamalla taidoilla?

5. Millä muilla tavoilla ajattelisit saavasi valmiuksia kohdata nepsy-oppilaita kuin tämä koulutus?

Kiitos vastauksistasi kysymyksiin. Aurinkoisia pakkaspäiviä! 😊

Terveisin Julia Hirvelä ja Sanna Sainio